

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

LEGE

pentru ratificarea Acordului între România și Republica Chile în domeniul securității sociale, semnat la Santiago, Chile, la 26 februarie 2021

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

Proiectul de act normativ a fost inițiat în baza *Legii nr. 590/2003 privind tratatele*, articolul 19, alineatul 1, litera a), care prevede că tratatele la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare al acestora, se supun Parlamentului spre ratificare prin lege. Proiectul de act normativ a fost inițiat în vederea ratificării Acordului între România și Republica Chile în domeniul securității sociale, semnat în Santiago, Chile, la 26 februarie 2021.

1. Descrierea situației actuale

La data de 26 februarie 2021 a fost semnat, în Santiago, Chile, Acordul între România și Republica Chile în domeniul securității sociale. Pentru partea română, Acordul a fost semnat de către doamna Monica-Mihaela Știrbu, ambasadorul României la Santiago de Chile, iar pentru partea chiliană, de către domnul Andres Allamand, ministrul relațiilor externe. Consultările bilaterale privind un acord în domeniul securității sociale între România și Republica Chile au avut loc pentru prima oară în anul 2007, dar nu au fost finalizate cu această ocazie. Negocierile au fost reluate în anul 2016, avându-se în vedere ultimele evoluții înregistrate în domeniul securității sociale în ambele state, fiind finalizate în anul 2018.

Autoritățile competente pentru România sunt ministerele responsabile pentru domeniile prevăzute la articolul 2 al Acordului, respectiv pentru România Ministerul Muncii și Soidarității Sociale pentru domeniul pensii și Ministerul Sănătății pentru prevederile referitoare la îngrijirea sănătății, iar în ceea ce privește Republica Chile - Ministerul Muncii și Securității Sociale.

Acordul se aplică tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unuia sau ambelor state, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă, conform legislației aplicabile, de la persoanele menționate anterior.

În ceea ce privește domeniul material de aplicare, Acordul se aplică pentru România legislației privind: pensiile pentru bătrânețe, invaliditate, urmaș, acordate din sistemul public de pensii, precum și legislației privind îngrijirea sănătății, în scopul aplicării articolului privind prestațiile de îngrijire a sănătății pentru titularii de pensii, unicul articol privind îngrijirea sănătății din cadrul Acordului, articolul 21.

Pentru Chile, Acordul se aplică legislației privind: sistemul de pensii pentru bătrânețe, invaliditate și urmaș care se bazează pe finanțarea individuală proprie

privată, schemele de pensii pentru bătrânețe, invaliditate și urmaș administrate de Institutul de Securitate Socială, precum și sistemul de îngrijire medicală, în scopul aplicării articolului privind prestațiile de îngrijire a sănătății pentru titularii de pensii, respectiv articolul 21.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de lege are drept scop ratificarea Acordului de către România și implicit, exprimarea consimțământului său pentru intrarea sa în vigoare.

Acordul conține dispoziții privind principiul egalității de tratament între persoanele care sunt sau au fost supuse legislației unuia dintre state și care au domiciliul pe teritoriul celuilalt stat și cetățenii acestui stat.

Acordul prevede totodată exportul prestațiilor, cu excepția prestațiilor speciale necontributive în bani pentru România.

Sunt incluse prevederi referitoare la stabilirea legislației aplicabile de securitate socială, respectiv regulile generale conform cărora persoanele care își desfășoară activitatea ca angajat sau lucrător independent pe teritoriul unuia dintre state sunt supuse numai legislației aceluși stat, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celuilalt stat sau dacă angajatorul are domiciliul sau sediul pe teritoriul celuilalt stat. Totodată funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației statului în a cărui administrație sunt angajați.

Acordul prevede și o serie de reguli speciale pentru anumite categorii de lucrători, respectiv lucrătorii detașați, personalul întreprinderilor de transport internațional, echipajul navelor, membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare. În ceea ce privește stabilirea pensiilor, dacă o persoană îndeplinește condițiile pentru obținerea unei prestații conform legislației unuia dintre state, fără a ține cont de perioadele de asigurare realizate conform legislației celuilalt stat, instituția competentă calculează prestațiile numai în funcție de perioadele de asigurare realizate conform legislației pe care o aplică.

Este prevăzut în Acord și principiul totalizării perioadelor de asigurare realizate în ambele state, în măsura în care acestea nu se suprapun, dacă e necesar pentru stabilirea dreptului la prestații, având în vedere condiționarea dreptului de realizare a unei perioade de asigurare, fiind detaliat inclusiv modul de calcul al prestațiilor, respectiv al pensiilor, proporțional cu perioadele de asigurare realizate în fiecare stat. Există, de asemenea, prevederi privind aplicarea legislației române, precum și prevederi referitoare la aplicarea legislației chiliene referitoare la cuantum și calculul pensiei.

Articolul 21 al proiectului de text reglementează acordarea prestațiilor de îngrijire a sănătății pentru titularii de pensii care au domiciliul pe teritoriul celuilalt stat. În decursul negocierilor electronice din perioada 2016-2017, partea română, respectiv instituțiile cu atribuții în domeniul asigurărilor sociale de sănătate din România au considerat necesară o completare a articolului 21 din care să rezulte explicit că în cazul unei persoane care primește pensie în conformitate cu legislația unuia dintre state și care domiciliază pe teritoriul celuilalt stat, dreptul la prestații de îngrijire a sănătății acordate pe teritoriul respectivului stat este condiționat de plata contribuției de asigurări sociale de sănătate conform legislației pe care acesta din urmă o aplică. La sfârșitul anului 2017 partea chiliană a transmis o propunere de formulare pentru completarea

articolului 21 cu un nou paragraf, paragraful 2, transmițând formularea prevederii privind prestațiile de sănătate pentru pensionari de la articolul 21 pentru Republica Chile și lăsând la latitudinea părții române să completeze acest paragraf cu prevederea similară pentru România. Cele două părți au convenit asupra acestui nou paragraf în februarie 2018.

Acordul conține inclusiv prevederi referitoare la măsurile administrative și de cooperare prin care se menționează că autoritățile competente își acordă asistență administrativă gratuită în aplicarea Acordului, prevederi privind utilizarea limbilor oficiale, scutirea de taxe și de legalizare, introducerea unei cereri, recuperarea plăților excedentare, moneda de plată și soluționarea diferendelor.

Acordul menționează, de asemenea, posibilitatea de revizuire, cu excepția prestațiilor acordate care au constat din plăți unice, la solicitarea părților interesate, a pensiilor stabilite sau a drepturilor care au fost refuzate înainte de intrarea sa în vigoare, rezultatul nefiind un quantum mai mic decât cel rezultat din prestația inițială.

3. Alte informații

Acordul va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de două luni de la data ultimei notificări prin care statele își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare.

Acordul se încheie pe o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat pe cale diplomatică.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Nu este cazul.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu este cazul.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu este cazul.

3. Impact social

În ceea ce privește domeniul personal de aplicare, Acordul se aplică tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unuia sau ambelor state, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă, conform legislației aplicabile, de la persoanele menționate anterior.

4. Impact asupra mediului

Nu este cazul

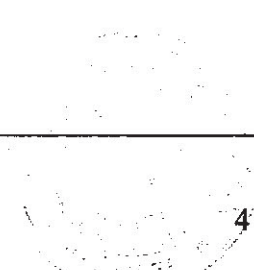
5. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: impozit pe profit impozit pe venit b) bugete locale (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Nu e cazul					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Nu e cazul					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu e cazul					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu e cazul					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu e cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu e cazul					
7. Alte informații Nu este cazul.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

Nu este cazul

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea *Aranjamentului administrativ* pentru aplicarea Acordului între România și Republica Chile în domeniul securității sociale, semnat în Santiago, Chile, la 26 februarie 2021.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

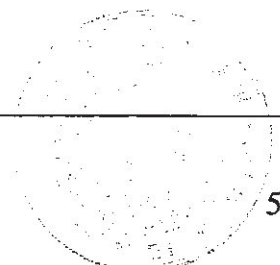
Nu este cazul

5. Alte acte normative și / sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul

6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 720/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în perioada 28.03.2022 până la data de 10.05.2022.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

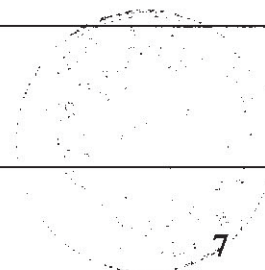
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Acordul prevede la articolul 22, ca autoritățile competente ale celor două state să stabilească măsurile necesare pentru aplicarea Acordului prin convenirea Aranjamentului Administrativ și desemnarea organismelor de legătură dintre instituțiile deja existente în domeniul coordonării securității sociale.

Aranjamentul Administrativ, urmând să fie încheiat la nivel departamental, va fi supus aprobării prin Hotărârea Guvernului.

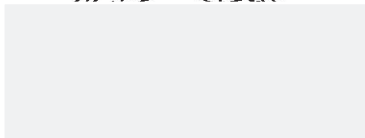
2. Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului între România și Republica Chile în domeniul securității sociale, semnat la Santiago, Chile, la 26 februarie 2021, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

